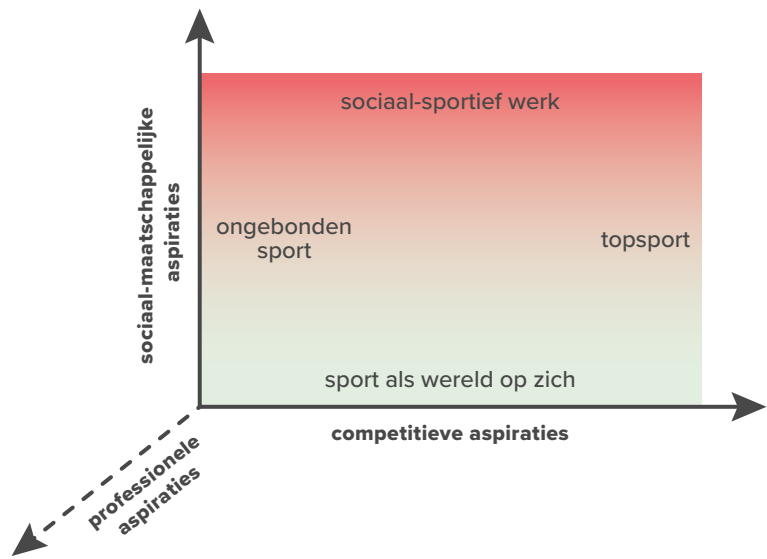

"Organisaties die hoog inzetten op sociaal-maatschappelijke aspecten en op een of andere manier rond sport werken, verrichten sociaal-sportief werk."

Figuur 1. Integraal dynamisch model (competitief = in wedstrijdverband | sociaal-maatschappelijk = de samenleving als geheel betreffend | professioneel = beroepsmatig | aspiratie = het streven naar iets)

Zo worden er binnen een sociaal-sportieve werking als de Brussels Brazilian Jiu-Jitsu Academy (BJJA) evengoed topsportprestaties geleverd. Beste bewijs: Florian Bayili behaalde in november 2022 twee WK-titels en ook goud op de World Games. In dit artikel presenteren we daarom een vernieuwend integraal dynamisch model waarbij zowel sporters, clubs als deelwerkingen zich ook zelf kunnen positioneren naargelang hun competitieve, sociaal-maatschappelijke en professionele aspiraties. Eerst zoomen we even in op sociaal-sportief werk, om vervolgens het integrale en dynamische perspectief verder toe te lichten.

SOCIAAL-SPORTIEF WERK?

Met de publicatie van de *Praktijkgids sociaal-sportief werk #1: 125 protagonisten over visies, noden en dromen* introduceerden we in 2021 meteen ook een nieuwe term: sociaal-sportief werk. We benadrukten in de inleiding dat we zelf geen normatieve, formaliserende of institutionaliserende bedoeling hadden met die term: 'We opteerden voor een positieve, inclusieve en open methodiek, dus ook om zelf als onderzoekers al niet bij voorbaat organisaties en actoren – misschien

tegen wil en dank – te categoriseren en in een hokje te stoppen. We focussen dus eerder op de activiteit (i.e. het werk dat wordt verricht) en niet op de organisaties op zich (wat bijna altijd, in om het even welke setting, tot territoriale geschillen leidt). Anders gezegd: door de activiteit te benoemen worden praktijkwerkers en organisaties niet noodzakelijk in een keurslijf gedwongen. Sommige protagonisten hebben vaak ook meerdere petjes op, soms simultaan, soms altemnerend. Velen zijn bewust of onbewust *boundary spanners*. Velen zijn schitterende levende voorbeelden van ontgrenzend werken in een complexe lokale habitat.¹

We gaven aan dat het koppelteken tussen sociaal en sportief in de eerste plaats een symbolische functie heeft. We wilden territoria koppelen en bruggen bouwen, ook tussen diverse gerelateerde labels als Buurtsport, Sport+, +Sport, Sociale Sportinitiatieven, enz. De protagonisten droegen de nieuwe term zelf verder uit in het veld, waarbij ook linguïstisch werd gespeeld met 'werk': sociaal-sportieve

werking, sociaal-sportief netwerk, sociaal-sportief werkt!²

INTEGRAAL?

Om recht te doen aan hun hybride en dynamische karakter, maar toch een beter zicht te krijgen op de positionering van sociaal-sportieve werkingen stellen we een integraal model voor dat bestaat uit drie assen waarop elke organisatie die een sportieve of sociaal-sportieve werking heeft zichzelf flexibel kan positioneren (zie Figuur 1).

De horizontale as is die van de competitieve aspiraties: hoe verder naar rechts, hoe hoger het niveau van competitie. Uiterst rechts situeert zich dus de topsport, per definitie sport op het hoogste niveau, uiterst links de minder competitief gestructureerde ongebonden sport. Op de verticale as worden de sociaal-maatschappelijke aspiraties weergegeven. Sociaal-maatschappelijk betekent 'de samenleving als geheel

¹ Delheye et al., 2021, p. 11.

² Elders in dit themanummer wordt dieper ingegaan op de welzijnsaspecten van sociaal-sportief werk (zie bijvoorbeeld de bijdragen van Pieter Smets, Zeno Nols en Shana Sabbe en collega's).